

Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 15 april 1999

§ 47 - 69

Beslutande

Toivo Hofslagare (s), ordförande
Kenneth Backgård (ns)
Yvonne Stålnacke (s), vice ordförande
Harry Nyström (v)
Maria Salmgren (m)
Rune Grankvist (s)
Margareta Henricsson (ns)
Ann-Christine Lindehag-Sundström (s)

Hans Rolfs (s)
Lars Wikström (kd)
Eila Oja (s)
Niklas Nordström (s)
Doris Sevä-Messner (ns)
Disa Ådemo (s)
Stefan Tornberg (c)

Övriga

Els Jakobsson (fp), ersättare
Tomas Keisu, landstingsdirektör
Jan-Erik Andersson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Margareta Karlsson, koncerncontroller

Gunnar Pettersson, kanslichef
Håkan Wiklund, utredare
Gunder Berg, sekreterare

Gunder Berg

Justerat den 15/4 1999

Justerat den 20/4 1999

Toivo Hofslagare, ordförande

Lars Wikström, justerare

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 20/4 1999. Överklagandetiden utgår den 11/5 1999.

Ulla-Britt Bergström



NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING

Val av protokolljusterare 3
Slutlig föredragningslista 3
För kännedom 3
Landstingsdirektörens rapport 3
Dokumenthanteringsplan för räkenskapsmaterial vid landstingets kansli 11
Motion 1/99 om flexibel pensionsålder för landstingspersonal
(fp-gruppen) 12
Motion 4/99 om tillämpning av FN:s barnkonvention i landstinget 13
Motion 6/99 om ändring av ersättningsregler för förtroendevalda ersättare
(v-gruppen) 15
Tillägg i reglerna för ersättning till förtroendevalda 16
Utredning om ny regional nivå i Norrbotten 17
Fortsatt medfinansiering av verksamheten i Informationsteknik i
Norrbotten AB 18
Omfördelning av näringspolitiska medel 19
Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottens
Forskningsråd 20
Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottensmusiken 21
Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottens museum 21
Bidrag till årskonferens för skötare inom psykiatri 22
Ändring av tidigare beslut om lokaljusteringar för BB- och gynekologisk
verksamhet m m i Sunderby sjukhus 22
Täckning av kostnader för inflyttning i Sunderby sjukhus 23
Fortsatt mottagning för reumatiker i Kiruna 24
Brister i remissrutiner m m 25
Nationella riktlinjer för kranskärlssjukvård 26
Försäljning av del av fastigheten Lasarettet 1 i Gällivare 27
Landstingsstyrelsens rapport 28
Bilaga 40

§ 47

Val av protokolljusterare

Lars Wikström (kd) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 48

Slutlig föredragningslista

Utsänd preliminär föredragningslista fastställs.

§ 49

För kännedom

Delegationsbeslut m m enligt bilaga.

Vidare anmäls att ordföranden på landstingets vägnar, och gemensamt med Kommunförbundet Norrbotten, avgett yttrande över utredningarna om genomförandet av strukturfondsprogram 2000 - 2006 (dnr 323-99).

§ 50

Landstingsdirektörens rapport

Dnr 17 - 99

Landstingsdirektören lämnar följande rapport:

Rapport från AER-arbetet

Kommitté C

Den 18 - 19 mars 1999 sammanträdde kommitté C i Umeå. Landstingets representanter var Leif Hjalmarsson (s) och Kenneth Backgård (ns). Drygt 100 representanter från totalt 48 regioner deltog.

Underkommitté C.3

I underkommitté C.3, i vilken Norrbotten har ordförandeskapet, fortsatte arbetet med regionala kommunikationer, landsbygdsutveckling och turism. Den arbetsgrupp som arbetat med kvalitetsstandarder inom turism är klara med sitt uppdrag. Rapporten Environmental quality standards in tourism antogs senare på plenarmötet av kommitté C.

Även arbetsgruppen som arbetar med hållbar landsbygdsutveckling är klar med sin slutrapport och arbetar nu med att göra en sammanställning av goda exempel inom landsbygdsutveckling. Den arbetsgruppen som arbetar med

regionala kommunikationer och leds av Norrbotten, diskuterade ett första utkast till rapport. Slutrapporten kommer att läggas fram vid mötet i september 1999.

Plenarmötet

Under plenarmötet rapporterades från underkommittéer och AERs styrelse. Vidare behandlades EU:s politik för bl a rumslig planering och strukturfonder.

Dessutom diskuterades kommitténs organisation och arbetsområden. Diskussionen genomsyrades av behoven av ökad effektivitet och förstärkning av kommitténs bevakning av aktuella områden inom EU-politiken. Resultatet blev att antalet underkommittéer i kommitté C minskade från tre till två samt att tre rapportörer utsågs med uppgift att bevaka EUs utvidgning, strukturfonderna samt den gemensamma jordbrukspolitiken.

Norrbotten fick fortsatt förtroende att leda den underkommitté som har arbetsområdena turism, regionala kommunikationer och landsbygdsutveckling. Underkommittén ska i fortsättningen benämnas C.2, och på nästa möte för kommitté C ska ett detaljerat handlingsprogram presenteras och antas.

Vidare meddelades att den nuvarande ordföranden i kommitté C, Robert Savy från Limousin, under året kommer att lämna ordförandeskapet i kommittén för ett annat uppdrag.

Rapport från North Sweden European Office

North Sweden European Office är ett treårigt projekt, gemensamt för Norrbotten och Västerbotten. Det påbörjades 1 september 1997 och ska pågå till 30 augusti 2000. I maj 1999 kommer en halvtidsutvärdering av projektet att presenteras. Projektet finansieras och drivs av landstingen, kommunförbunden och länsstyrelserna i de båda länen samt Norrlandsfonden som är huvudman. Organisatoriskt består projektet av styrgrupp, projektgrupp, hemmakontor i de båda länen samt ett kontor med två anställda i Bryssel. En verksamhetsberättelse har ställts samman för perioden fram till årsskiftet.

Verksamhet har bedrivits inom de områden som behandlas nedan. Den huvudsakliga inriktningen har varit att informera inom Norrbotten och Västerbotten, att öka EU-finansierad projektverksamhet i regionen samt att utveckla intressebevakningen.

Information om norra Sverige i Bryssel

Regionen har presenterats i Bryssel vid invigning av kontoret och vid en rad möten.

Program och projektbevakning

Alla organisationer, företag och medborgare i regionen är välkomna att kontakta North Sweden, och ungefär varannan dag har det kommit förfrågningar av varierande slag. North Sweden tar fram och förmedlar lämplig kontakt eller information. Några av de projekt eller andra aktiviteter som North Sweden har engagerats i är Tacis-seminarium, IT-seminarium, aktiviteter inom mineralområdet, European Heavy Haul Research Centre, Coldcenter och The Swedish Centre for Hydropower.

Intressebevakning

North Sweden har bedrivit intressebevakning inom bl a områdena Agenda 2000, Interreg, Nordlig dimension, Kvarken-trafiken, Kallax Cargo, transeuropeiska nätverk och transportutredningar.

Interregionalt nätverksbyggande

Aktiviteter inom detta område har bestått av kontakter med våra nordiska grannar i ett stort antal ärenden inom exempelvis Östersjösamarbetet, Barentssamarbetet, Norra Periferin och Lorrainesamarbetet.

Kompetensutveckling

North Sweden har bidragit till kompetensutvecklingen i länet genom att arrangera en rad seminarier och konferenser. Dessutom har kontoret aktivt bidragit till kompetensutveckling genom att arrangera studiebesök för personer från regionen som har besökt Bryssel. Ett annat sätt att bidra till kompetensutveckling har varit att erbjuda experter och praktikanter från vår region möjlighet att tjänstgöra vid Brysselkontoret.

Informationsaktiviteter i Norrbotten och Västerbotten

Ett nyhetsbrev skickas ut varannan vecka till ungefär 300 abonnenter. Dessutom förmedlas partnersökningar. Informationsverksamhet har även bedrivits vid en rad seminarier, konferenser och mässor. När Brysselkontorets personal befinner sig i regionen har olika organisationer besökts, bl a Norrbottens läns landsting.

Millennieskiftet

Katastrof- och beredskapsplanering

Arbetet med att kartlägga, eliminera och försöka kringgå störningar som kan drabba oss vid millennieskiftet pågår i större delen av världen.

Regeringen har gett länsstyrelsen i uppdrag att bedöma behovet av samordnade insatser för att minimera eventuella störningar i viktiga samhällsfunktioner. Kommunerna har naturligtvis också en viktig roll, bl a genom förebyggande insatser och beredskap för att hantera tilltänkta krissituationer som leverans av vatten, värme och fjärrvärme till kommunmedborgarna och till kunder som exempelvis landstingen. Ett antal scenarion som resulterat i utbildningsinsatser och övningar har utarbetats av ÖCB, Socialstyrelsen samt landstings- och kommunförbunden.

Det operativa ansvaret för sjukvården generellt åvilar landstinget som sjukvårdshuvudman.

Landstinget har deltagit i en heldagsövning med scenariot telebortfall i större delen av länet tillsammans med Länsstyrelsen och Fo63. Ytterligare en scenarioövning planeras under hösten.

Ett positivt resultat av förberedelserna inför år 2000 kan bli att man etablerar nya synsätt och öppnar nya kanaler mellan aktörerna på statlig och övrig offentlig nivå. En samverkan växer fram för ökad säkerhet med patienten i fokus.

Jag har tillskrivit samtliga förvaltningar för att få en samlad bild över de åtgärder som måste vidtas för att mildra konsekvenserna för eventuellt upp-

kommande problem med el, vatten, värme/fjärrvärme, icke fungerande IS/IT-utrustning och medicinsk teknik m m. En redovisning från respektive förvaltning ska lämnas till mig i början av augusti, varefter eventuella kvarvarande frågor måste prioriteras.

Projektet Övergången till år 2000

Sedan mitten av februari 1998 pågår arbetet i 2000-projektet, med uppgift att anpassa och 2000-säkra alla landstingsgemensamma system. Läget per den 20 mars 1999 redovisas i det följande.

IS vård

Huvuddelen av anpassningen av VAS/Alfa är klar sedan januari. På grund av andra pågående funktionsförändringar i systemet har leverans till test senarelagts till i början av maj. Övergång till drift av 2000-säkrat system planeras ske i augusti.

Test av det sista systemet som ska anslutas med VAS/Alfa planeras ske senast under september. Det berör endast laboratoriefunktionen i Sunderbyn.

Telefoni

Endast fyra aktiviteter, bl a teleköfunktionen i Gällivare, återstår att åtgärda enligt planen. Aktiviteterna, som inte har någon fundamental inverkan på vår telefonifunktion, kommer att vara åtgärdade senast under maj.

Infrastruktur

Arbetet med att säkra aktiva nätkomponenter i vår infrastruktur löper enligt plan. Den stora volymen arbete, som omfattar kontroll av samtliga cirka 3 000 persondatorer, beräknas bli klart under augusti.

Medicinteknik

Ett åttiotal MT-utrustningar återstår att kontrollera/åtgärda. Ungefär hälften är utrustningar där vi väntar på formella besked från utrustningsleverantören.

Under 2000-arbetets gång har det uppdagats att det finns en del MT-utrustning inom primärvården som inte varit känd av MT-organisationen. Särskilda insatser görs nu för att kartlägga och kontrollera denna utrustning.

Den sista utrustningen beräknas vara kontrollerad i augusti.

Landstingsfastigheter

Allt arbete klart.

IS Personal

All teknisk anpassning av personalsystemet är klar. Kontinuerlig test enligt schema sker under januari till april. Därefter är systemet klart för 2000-skiftet.

IS Kontor

Allt arbete klart.

IS Ekonomi

Det återstår endast att utföra test mot Girolink. I övrigt är systemet klart med 2000-anpassningen.

Tandvården

Planerat införande av nytt system före 2000-skiftet kan inte ske på grund av att leverantören inte hinner bli klar. Anpassning av befintligt system, SF2, pågår som en tillfällig lösning. Farhågorna att tandvården kan tvingas övergå till omfattande manuella rutiner på grund av detta bedöms nu ha minskat. Hitills gjorda tester har visat positivt resultat. Slutlig värdering av denna fråga beräknas vara klar i maj/juni.

Risker och ekonomi

Den försening som uppstått i projektet, och som innebär att vi inte har den slutliga versionen av vårdsystemet i operativ drift förrän i augusti/september, minskar våra marginaler för att korrigera för problem som uppstår först i full produktion. Trots denna ökade risk finns inga kända tekniska eller andra indikationer som ger projektet anledning till oro.

Ursprungligt bedömd kostnad om ca 2,6 mkr (externa kostnader) kommer inte att räcka för projektet. En fördyring på ca 1 mkr bedöms uppstå.

Anmälan av ny verksamhet

Enligt lagen (1998:531) om Yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (LYHS) ska ny verksamhet anmälas till Socialstyrelsen.

Verksamhetsområdet Barnsjukvård i Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning har startat ny verksamhet inom barn- och ungdomspsykiatri (neuropsykiatrisk mottagning, NEP-enheten). Anmälan har gjorts till Socialstyrelsens regionala tillsynsmyndighet i Umeå.

Chef för verksamheten och Lex Maria-ansvarig är Göran Carlsson, specialistläkare inom barn- och ungdomsmedicin. Öppenvårdsenheten är för närvarande lokaliserad i provisoriska lokaler vid Bodens sjukhus och kommer att överflyttas till Sunderby sjukhus, barnhuset.

Förtroendenämndens verksamhet 1998

Förtroendenämndens verksamhet har under 1998 präglats av fortsatt stor efterfrågan på nämndens tjänster från patienter och anställda. Den dominerande delen av patientkontakterna handlar om den hälso- och sjukvård och tandvård som drivs av landstinget. Uppskattningsvis 50 - 60 kontakter avser kommunernas hälso- och sjukvård.

Kansliet har under året haft 1 110 registrerade kontakter, varav 353 kansliärenden (1997: 350, 1996: 374). Antalet förstahandskontakter beräknas till cirka 1 500. Med det avses den första kontakten som tas av patienter, anhöriga eller personal. Antalet registrerade rådfrågningar 1998 var 755.

Om man ser bortom siffrorna, så visar det sig att det ofta finns en bemötandekomponent i flertalet ärenden, oavsett vad som är huvudkontaktsorsak. Det kan handla om att man upplevt sig nonchalant bemött eller inte lyssnad på, inte trodd. Det som utlöst kontakten med nämnden beror ofta på att något i kommunikationen inte fungerat på ett tillfredsställande sätt.

Ett nytt inslag i kontakterna under 1998 har varit att patienterna i ökande grad talar om resursbrist och konsekvenser av besparingar vid sina kontakter med nämnden. En annan förändring är att andelen frågor som handlar om be-

mötande/information/kommunikation ökat betydligt. Motsvarande minskning kan noteras vad gäller frågor som handlar om medicinsk behandling.

Under de senaste fyra åren har antalet ersatta skador från patientförsäkringen ökat från 89 till 127 inom hälso- och sjukvården, samtidigt som andelen ersatta skador har ökat från 30 procent till 48 procent. Riksgenomsnittet ligger på cirka 40 procent. Under samma period har antalet ersatta skador inom tandvården minskat från 31 till 23, samtidigt som andelen ersatta skador minskat från 65 till 55 procent. Andelen ersatta skador för hela riket är 58 procent.

Förvaltningscheferna informeras två gånger varje år om patienternas synpunkter på vården. Det sker vid personligt sammanträffande då samtal förs om verkligheten bakom siffrorna. Berörda verksamhetschefer informeras två gånger varje år vid personligt sammanträffande. Informationen är då mycket konkret och ligger ofta på individnivå.

Anmälan av skrivelse från revisorerna

Landstingets revisorer har tillskrivit landstingsstyrelsen i syfte att fästa uppmärksamheten på brister i informationskvaliteten i VAS. Anledningen till skrivelsen är granskningen av patientströmmarna inom barnmedicin. Revisorerna vill att styrelsen lägger fast en tydlig plan för hur problemen ska åtgärdas och i vilken takt.

Mina kommentarer

Landstingets verksamheter har under många år lämnat statistik över besök och vårdtillfällen. Fram till för några år sedan skedde merparten av detta arbete manuellt. Under de senaste åren har en omfattande datorisering genomförts i landstinget vilket underlättar informationsinsamlingen.

Som revisorerna påpekar så finns det ett antal problem som har med inregistreringen att göra. Det gäller dels vad som inregistreras, dels hur inregistreringen sker.

Vad gäller frågan om *vad* som ska registreras, så har vi hittills inte krävt att verksamheterna ska rapportera besöken i ett datasystem. De krav som vi haft har motsvarat de nationella kraven på att besök och vårdtillfällen ska kunna lämnas till Landstingsförbundet och Socialstyrelsen årligen, men detta har kunnat göras utifrån manuellt förd statistik. Varje förvaltning har själv fått välja i vilken takt man vill datorisera.

Numera är dock samtliga mottagningar datoriserade. Slutenvården har varit datoriserad sedan 1980-talet. De enheter som har kommit igång senast med datoriseringen är de som inte har en patientkassa, t ex mödra- och barnavården. I takt med att journalen datoriseras kommer dock alla enheter att ha en datoriserad besöksregistrering. Parallellt med datoriseringen sker också en övergång från terminal-VAS till grafisk VAS. Det innebär en ekonomisk påfrestning på förvaltningarna, som till viss del försenar datoriseringens genomförande.

När det gäller *hur* registrering sker så är problemet inte bara lokalt utan samma diskussion finns på det nationella planet. Under 1998 har arbetet med de nationella termerna intensifierats och landstingsstyrelsen antog den 25 feb-

ruari 1999 en rekommendation om ett regelverk. Införande av detta regelverk i landstinget utgör, tillsammans med det sedan tidigare igångsatta arbetet med sökord i patientjournalen, grunden i vårt termarbete. En del i detta arbete är att ta fram gemensamma kodtabeller, användarhandböcker, utbildningsmaterial etc.

Ambitionen är att vår anpassning till det nationella regelverket i allt väsentligt ska vara genomförd till årsskiftet. Införandet av termer i datajournalen löper över en längre period.

Jag instämmer i revisorernas påpekande om att ökade krav på återrapportering av information från våra informationssystem påskyndar utvecklingen mot förbättrad kvalitet. Ett led i detta är det arbete som jag initierat kring ledningsinformation vilket ska underlätta åtkomst till informationen.

Anmälan av revisionsrapporter

Barnmedicin inom landstinget, patientflöden och konsumtionsmönster

Komrev har på uppdrag av landstingets revisorer studerat patientflöden och konsumtionsmönster inom området Barnmedicin i Norrbotten. Studien har haft som syfte att, via den information som registreras i landstingets vårdadministrativa system VAS, undersöka skillnader i antal besök och remisser för barn från länets olika kommuner. De barnmedicinska mottagningarna vid sjukhusen har varit föremål för undersökningen.

Under arbetets gång har verksamhetscheferna för barnsjukvård delgivit resultat för kommentarer. Dessutom har den medicinska programgruppen för barnmedicin fått möjlighet att kommentera resultatet.

Studien visar på mycket stora skillnader i antalet barnbesök och inläggningar från de olika kommunerna om de relateras till antal barni respektive kommun.

Granskningsresultatet kan emellertid inte säkerställas fullt ut. Revisorerna har under utredningens gång blivit varse att olikheter i registrering och definitioner gör att informationskvaliteten i vissa fall är för låg för att säkerställa jämförbarhet. Emellertid är de övertygade om att de skillnader i konsumtionsmönster som granskningen pekar på, är så stora att de kan användas som indikator på faktiska skillnader.

Revisorerna vill därför särskilt uppmana styrelsen att ytterligare studera och analysera de stora skillnader i barnbesök och inläggningar som finns i länet.

Mina kommentarer

Med anledning rapporten har jag att uppdragit åt förvaltningscheferna att utifrån tänkbara orsaker till skillnader mellan de olika sjukvårdsdistrikten, och i samarbete med den medicinska samordningsgruppen för barnsjukvård, noga granska och kommentera de resultat som revisorerna redovisat samt att lämna förslag till åtgärder.

Granskning av årsredovisning 1998

Komrev har på revisorernas uppdrag granskat landstingets årsredovisning. Granskningen visar att landstingets årsredovisning i allt väsentligt uppfyller kraven enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning.

Landstingets totala årsredovisning är till stor del en produkt av de årsbokslut som upprättas av förvaltningarna. Kvalitet, noggrannhet och precision i de bokslut som upprättas idag bedömer revisorerna som god.

Under granskningen har vissa områden med anknytning till de ekonomiska rutinerna uppmärksammats där det finns utrymme att utveckla rutiner och arbetssätt. Några av dessa gäller:

- Redovisning av jämförelsestörande poster.
- Bokföring av tvistiga skulder.
- Hur bokföringen av verksamheten i Sunderby sjukhus ska organiseras.
- Bokföringsmässig hantering av nyinköpta inventarier till Sunderby sjukhus samt inventarier som ska överflyttas, säljas eller utsträngas från sjukhusen i Luleå och Boden.
- Vidareutveckling av rutiner och arbetssätt för att förbättra anläggningsredovisningen, inklusive förtydliganden avseende redovisning av medicinteknisk utrustning.
- Brister i internkontrollen över personalbutikerna.
- Redovisning och uppföljning av jour och beredskap.
- Redovisning, uppföljning och administration av FoU-projekt.
- Information till fullmäktige om verksamhetsutfall.
- Principer för fördelning av investeringsmedel.

Mina kommentarer

Revisorernas synpunkter kommer att tas upp i samband med träffar med förvaltningarna och i anslutning till arbetet med direktiven och landstingsplanen för år 2000.

För kännedom

Styrelsen har för kännedom fått rapporterna Återbetalning av patientavgifter samt Servicefunktionerna laboratoriemedicin, kostservice och lokalservice vid Luleå-Bodenförvaltningen.

Motioner under beredning

Följande motioner är under beredning:

Motion (motionär)	Handläggning
Motion 2/99 om fritt val av tandläkare för barn och ungdomar (fp- och c-grupperna)	Tandvårdsnämnden 1999-05-20 Styrelsen 1999-05-27 Fullmäktige 1999-06-09--10
Motion 3/99 om Move & Walk (fp- och c-grupperna)	Styrelsen 1999-05-27 Fullmäktige 1999-06-09--10
Motion 5/99 om värdighetsgaranti för trygghet i vården (kd-gruppen)	Styrelsen 1999-09-09 Fullmäktige 1999-09-23

Remissyttranden

Följande handläggning föreslås för inkomna remisser:

Yttrandet avser (yttrande till)	Senast	Handläggning
Betänkandet (SOU 1998:143) Ett tryggare Sverige - ett gemensamt system för mobil kommunikation samt kravspecifikation för ett gemensamt radiosystem för polisen, den kommunala räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården m fl (Landstingsförbundet)	1999-04-22	Kansliet avger yttrande
Inriktningsprogram för FoU åren 2000 - 2009 (Vägverket)	1999-04-23	Inget yttrande avges
Utredning om framtidens förbund för kommuner och landsting (Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet)	1999-05-28	Styrelsen 1999-05-27
Delbetänkandet (SOU 1998:166) Regional frihet och statligt ansvar - en principiell diskussion (Justitiedepartementet)	1999-06-01	Styrelsen 1999-05-27

Beslut

Rapporten godkänns.

§ 51

Dokumenthanteringsplan för räkenskapsmaterial vid landstingets kansli

Dnr 351-99

Ärendebeskrivning

Det landstingsövergripande projektet Intern kontroll har utarbetat rekommendationer för arkivering av räkenskapsmaterial vid landstingets förvaltningar. Dokumenthanteringsplaner finns framtagna för alla verifieringskedjor.

Styrelsen och övriga nämnder har att fastställa planerna för sina respektive förvaltningar.

Beredningens förslag

Dokumenthanteringsplanen fastställs för landstingets kanslis del.

Beslut

Beredningens förslag godkänns.

§ 52

Motion 1/99 om flexibel pensionsålder för landstingspersonal (fp-gruppen)

Dnr 188-99

Motionen

De flesta av landstingets anställda har idag pensionsålder vid 65 år. Det nya pensionssystemet innebär att pensionsåldern blir flexibel och att man ska kunna vänta till 67 års ålder med vanlig folkpension. Det förutsätter att man får fortsätta att arbeta om arbetsgivaren inte hindrar detta.

Idag är det så att landstinget i princip inte tillåter den som skulle vilja arbeta kvar något eller några år att få göra det. En god personalpolitik innebär att landstinget bör ha en öppen och positiv inställning till att förlänga anställningen. Det finns skäl att visa öppenhet för både fortsatt heltid och deltid.

Den redan nu uppkomna bristen på sjuksköterskor borde göra att landstinget försöker göra det attraktivt att i lämplig utsträckning arbeta längre. Snart kommer även situationen för undersköterskor att vara sådan att det är av värde om vården kan få dem att kanske på deltid jobba kvar. Under perioden 2004 - 2010 uppstår ett rekryteringsbehov på ca 144 specialistläkare på grund av pensioner.

Även om kanske det stora flertalet väljer att gå i pension helt ut när de har rätt till det, ska man inte underskatta viljan att få komma tillbaka och jobba extra. Den erfarenhet och kompetens de äldre har kan vara ett betydelsefullt inslag i ett arbetslag. Om man vet att man kan arbeta extra efter ”vanlig pensionsålder” kan detta också vara en sporre till fortsatt kompetensutveckling under de sista arbetsåren.

Vi föreslår:

att Norrbottens läns landsting har en policy med flexibel pensionsålder för den som vill arbeta längre än 65-årsdagen.

att landstinget undersöker intresset hos olika personalgrupper inom vården att i någon utsträckning fortsätta med vårdarbete efter 65 års ålder.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen avger följande yttrande och förslag till fullmäktige:

Den nya pensionsavtalet (PFA 98) innebär en större flexibilitet för arbetstagaren att bestämma när man vill gå i ålderspension. Enligt PFA 98 finns ingen fast pensionsålder. Ålderspension kan utges tidigast från den månad arbetstagaren fyller 61 år och senast från och med den månad man fyller 67 år. Avgångsskyldigheten enligt AB 98 är vid 65 år, men om någon av parterna aktualiserar fortsatt arbete efter 65, ska beslutet regleras i en individuell överenskommelse mellan dem.

Mot bakgrund av framtida personalförsörjning, där vi vet att andelen pensionsavgångar ökar från år 2005, ser vi det nya pensionsavtalet som ett naturligt sätt att trygga glappet mellan pensionsavgångar och rekryteringar.

Eftersom PFA 98 erbjuder flexibilitet i uttag av ålderspensionen ser styrelsen ingen anledning att i en särskild policy reglera arbete efter 65 års ålder. Det naturliga forumet för diskussion om planerad avgångsålder är i utvecklingssamtalen mellan chef och medarbetare, där frågan om arbete efter 65 års ålder kan aktualiseras av båda parter vid behov.

Styrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Motionen anses behandlad.

Beslut

Landstingsstyrelsens yttrande och förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

Särskilt yttrande

Av Els Jakobsson (fp):

Folkpartiet anser att landstinget borde införa flexibel ålderspension för samtliga anställda, speciellt med tanke på kommande personalbehov.

§ 53

Motion 4/99 om tillämpning av FN:s barnkonvention i landstinget

Dnr 219-99

Motionen

Väckt av Niklas Nordström, Eila Oja, Britt Rutström, Valborg Fältholm, Folke Spiegel och Roger Granberg, samtliga (s):

Dags för barnkonventionen i Norrbottens läns landsting

”Landstinget arbetar för norrbottningarnas välfärd”. I Norrbotten bor ca 58 000 barn i åldern 0 - 18 år som berörs av FN:s konvention om barnets rättigheter. Barn som påverkas av landstingets verksamhet. Ger vi dessa barn den bästa starten i livet? Ger vi möjlighet till liv och utveckling? Ger landstinget möjlighet för dessa barn att yttra sig och säga sina åsikter i besluten, vid alla möten som sker i vår verksamhet mellan professionen och patienten, eller inför beslut i våra politiska valda grupper?

På ett flertal områden har vi nått långt, t ex kulturen där 50 procent av verksamheten ska nå barn och ungdomar. Vi ger asylsökande barn rätt till vård och omsorg. Då vi bygger Sunderby sjukhus har stor hänsyn tagits till barn och ungdomars behov. Innan vi tar fram nya planer är det viktigt att vi börjar med att se över hur vi agerar idag och vad vi gjort på samtliga områden för barnen inom landstingets verksamheter.

En god och genomtänkt strategi för barns hälsa och välbefinnande är en viktig fråga för barnfamiljen. Norrbotten har goda livsbetingelser men det finns ändå stor anledning att vi tar ett steg till genom att vi lär oss mer om tillämpningen av barnkonventionen. Ett sätt kan vara att vi tar fram handlingsplaner och politiska styrinstrument som vi utvärderar.

Konventionen berör samtliga verksamheter och områden i samhället, varför det är av största vikt att landstingsfullmäktige tar en plan för förverkligandet av "barnens lag" i Norrbottens läns landsting.

I detta arbete bör stor hänsyn tas till barn och ungdomars synpunkter och deras möjligheter till ett reellt och meningsfullt inflytande.

Med anledning av ovanstående föreslås följande:

att landstinget genomför en utbildningsdag för samtliga politiker och tjänstemän i landstinget med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter.

att uppdra åt varje direktion, styrelse och stiftelse att genomföra utbildningar för att påbörja ett arbete med att införliva barnkonventionen i den egna verksamheten.

att barnkonventionen fortsättningsvis ska beaktas i alla beslut i landstinget.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen avger följande yttrande och förslag till fullmäktige:

Varje vuxen som möter ett barn har ansvar för att barnet blir bemött med respekt för sina egna åsikter och erfarenheter. Barnens erfarenheter måste tas tillvara såväl i vardagen som i det stora samhällsbygget. Därför måste var och en som fattar beslut i frågor som berör barn känna till och tillämpa barnkonventionen.

Barnkonventionens budskap kan sammanfattas i tre ord: Barn ska respekteras. Förverkligandet av barnkonventionen är en ständigt pågående process som måste hållas levande. Arbetet med att förankra det synsätt som genomskär konventionen är långsiktigt. Det handlar om att ändra attityder, förhållningssätt och arbetssätt i olika verksamheter och på olika nivåer i samhället. Satsningar krävs därför för att höja medvetenheten hos beslutsfattare och vuxna som arbetar med barn samt hos barn och ungdomar själva.

De intentioner som finns i barnkonventionen ingår i landstingsplanens värderingsavsnitt. De ska naturligtvis beaktas och implementeras i verksamheten.

Landstingsstyrelsen instämmer i motionens syfte och föreslår fullmäktige att motionen bifalls på så sätt att:

- 1 Samtliga nämnder och förvaltningar uppmanas att i planerade utbildningar ta med FN:s barnkonvention.
- 2 Alla anställda ska informeras om konventionen.
- 3 Landstingsfullmäktiges ledamöter ska vid lämpligt tillfälle utbildas om konventionen.

Beslut

Landstingsstyrelsens yttrande och förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

§ 54

Motion 6/99 om ändring av ersättningsregler för förtroendevalda ersättare (v-gruppen)

Dnr 315-99

Motionen

Ersättningsregler för förtroendevalda inom landstinget skiljer sig i ett avseende avsevärt från motsvarande regler för förtroendevalda inom kommunerna, nämligen för ersättarna. Enbart tjänstgörande ersättare har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst och resekostnader. Detta är inte tillfredsställande. I kommunerna utgår ofta halvt arvode och ersättning enligt ovan.

Ersättare behöver ges möjlighet att närvara och lära känna nämndens eller styrelsens arbete för att sedan på ett mer förberett sätt kunna gå in och ersätta ordinarie ledamot. Icke tjänstgörande ersättare kan också bidra med värdefulla synpunkter i debatterna i samband med ärendens behandling. Den demokratiska processen kan sammantaget antas förbättras om även icke tjänstgörande ersättare ges möjlighet att närvara på sammanträden utan egen ekonomisk uppoffring.

Vänsterpartiet yrkar därför:

att landstingsfullmäktige beslutar förbättra ersättningsreglerna för icke tjänstgörande närvarande ersättare, så att halvt arvode utgår samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst och resekostnader.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen avger följande yttrande och förslag till fullmäktige:

Det har bara gått fem månader sedan landstingsfullmäktige fastställde nu gällande villkor för de förtroendevaldas arbete. Beslutet byggde på en överenskommelse för mandatperioden, som partierna i landstinget träffat i fullständig enighet och inom den ekonomiska totalram man bedömt rimlig för ändamålet.

I överenskommelsen ingår att partierna årligen har möjlighet att hålla tio dagars partigruppsmöten per mandat i fullmäktige. Dessutom ingår ett utbildningsstöd direkt till partierna som medger två till tre dagars utbildning per fullmäktigemandat och år. Syftet är att partierna ska ha möjlighet att informera och utbilda sina företrädare, såväl ordinarie ledamöter som ersättare, i olika landstingsorgan.

Enligt styrelsens mening är det inte försvarbart att i nuvarande ekonomiska läge öka den ekonomiska ramen för politikerersättningar. I landstingets organisation finns närmare 250 ersättare och varje organ sammanträder i genom-

snitt sex gånger per år. Även om inte alla ersättare skulle utnyttja möjligheten att närvara vid sammanträdena, skulle motionsförslaget leda till icke obetydliga kostnadsökningar.

Styrelsens principiella uppfattning är dessutom att beslut av detta slag bör ligga fast över den mandatperiod som underliggande partiöverenskommelse avser; i detta fall perioden 1999 - 2002. Beslut som reglerar de grundläggande förutsättningarna för det politiska arbetet måste ha en viss varaktighet.

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Motionen avslås.

Yrkande

Harry Nyström (v):

- Motionen bifalls.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandet och finner beredningens förslag antaget.

Beslut

Landstingsstyrelsens yttrande och förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

Reservation

Av Harry Nyström (v) till förmån för yrkandet.

§ 55

Tillägg i reglerna för ersättning till förtroendevalda

Dnr 352-99

Ärendebeskrivning

I nuvarande regler för ersättning till förtroendevalda saknas regler för ledighet vid sjukdom.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Ersättningsreglerna för förtroendevalda kompletteras enligt följande:

- För förtroendevald med basarvodesanknutet årsarvode som på grund av sjukdom är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag gäller beräkningsgrunder och förmåner som för anställda enligt allmänna bestämmelser (AB). Under de fjorton första dagarna vid sjukdom betalas ersättning motsvarande sjuklön enligt lagen om sjuklön. Konstruktionen innebär att ersätt-

ning från försäkringskassan inte ska begäras annat än från och med dag femton i sjukperioden.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

§ 56

Utredning om ny regional nivå i Norrbotten

Dnr 222-99

Ärendebeskrivning

Idag diskuteras regionernas framtid på de flesta håll i Sverige. Ett antal försöksregioner med ny regional organisation har också etablerats i Skåne, Västra Götaland, Kalmar och på Gotland.

Under 1998 har Kommunförbundet Norrbotten initierat en diskussion om tänkbara modeller för den regionala nivån i Norrbotten i framtiden. Kommunförbundet föreslår att kommunerna och landstinget gemensamt utreder frågan om en ny regional nivå i Norrbotten. Utredningen, som beräknas pågå i ett år med start i april 1999, ska bl a:

- Definiera den regionala nivåns uppgift.
- Redovisa de alternativ som finns för en ny regional organisation.
- Redovisa vilka och på vilket sätt olika länsorgan påverkas.
- Redovisa alternativa valsystem.
- Belysa regeringens uppfattning.
- Utarbeta en åtgärds- och tidsplan för ett ikraftträdande av den nya organisationen fr o m nästa mandatperiod.

Projektbudgeten är beräknad till 1 mkr, varav landstinget föreslås stå för 0,5 mkr. Direktiven för utredningen har antagits av Kommunförbundets styrelse den 25 februari 1999.

Beredningens förslag

- 1 Landstinget deltar i utredningen.

- 2 För täckande av landstingets andel av projektkostnaderna anvisas 500 000 kr ur anslaget för oförutsedda utgifter

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 57

Fortsatt medfinansiering av verksamheten i Informationsteknik i Norrbotten AB

Dnr 236-99

Ärendebeskrivning

Informationsteknik i Norrbotten AB (IT Norrbotten) är ett regionalt utvecklingsbolag som bildades i december 1996. En tredjedel av bolaget ägs av länets kommuner, en tredjedel av landstinget och den resterande delen av Företagarna, ALMI Företagspartner Norrbotten AB och Handelskammaren. IT Norrbotten stöts också ekonomiskt av länsstyrelsen och EU:s strukturfonder Mål 2 och 6. Det finns dessutom ett samverkansavtal med Luleå tekniska universitet.

Tillväxtavtalet

I det regionala tillväxtavtal, som färdigställs efter regeringsförhandlingar i höst, framhävs IT inom alla tillväxtområden. Inte minst gäller det de infrastrukturåtgärder som IT Norrbotten har påbörjat genom en målmedveten bredbandssatsning. Landstinget har framhållit vikten av tillgänglighetsfrämjande åtgärder i arbetet med det regionala tillväxtavtalet.

IT Norrbotten är dessutom samordningsansvarig för flera av de tillväxtåtgärder som rör IT-området.

Landstinget föreslår i sitt remissyttrande över tillväxtavtalet att IT Norrbotten bör ingå som ett utvalt utvecklingsprojekt, som ett exempel på projekt som bedöms ge positivt tillskott i tillväxtarbetet.

Förslag till verksamhet och finansiering 2000 - 2001

Finansieringen är löst fram till 31 december 1999. Bolaget presenterar nu ett prospekt med förslag till fortsatt verksamhet och finansiering åren 2000 och 2001. Cirka 48 mkr, inklusive kostnader för de lokala projektledarna, beräknas behövas för breddinförande av redovisade projekt. 28 mkr söks från nationella intressenter och resterande från EU:s strukturfonder och andra finansierare.

Från landstinget söker IT Norrbotten totalt 5 775 000 kr.

Beredningens förslag

- 1 Landstinget medfinansierar verksamheten med totalt 5 775 000 kr åren 2000 och 2001, under förutsättning att verksamheten genomförs med redovisad inriktning och att finansiering från övriga intressenter erhålls enligt budgetförslaget.
- 2 Finansieringen inarbetas i förslaget till Landstingsplan 2000.

Yrkande

Maria Salmgren (m):

- Ansökan avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandet och finner beredningens förslag antaget.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

Reservation

Av Maria Salmgren (m):

Moderata samlingspartiet yrkar avslag på ansökan om medel till fortsatt medfinansiering av verksamheten i Informationsteknik i Norrbotten AB. Vi anser att landstingsmedel i första hand ska anslås till verksamheter som är av sjukvårdande karaktär.

Särskilt yttrande

Av Els Jakobsson (fp):

Folkpartiet anser att IT Norrbottens uppgift är att ägna sig åt strukturella satsningar inom IT-området i Norrbotten och inte som idag arbeta inom områden där privata företag utför samma tjänster.

Vi vill därför minska anslaget till IT Norrbotten genom en halvering av anslaget för år 2000 och år 2001 till ett belopp på 2 887 500 kr.

§ 58

Omfördelning av näringspolitiska medel

Dnr 353-99

Ärendebeskrivning

ALMI Företagspartner Norrbotten AB ägs sedan årsskiftet till 49 procent av landstinget och till 51 procent av staten genom moderbolaget ALMI Företagspartner. Bolaget ska verka för ökad tillväxt i länets små och medelstora företag samt bidra till att fler sådana livskraftiga företag startas i länet.

För verksamhetsåret 1999 har moderbolaget tillskjutit 6 500 000 kr till bolagets verksamhet i länet. Landstinget har i Landstingsplan 1999 avsatt 5 997 400 kr till bolagets verksamhet samt 229 800 kr i en pott som ställts till landstingsstyrelsens förfogande för ytterligare insatser inom det näringspolitiska området.

Beredningens förslag

- 1 För bättre anpassning till statens finansiering tillskjuts ytterligare 247 600 kr till ALMI Företagspartner Norrbotten AB för 1999 års verksamhet.
- 2 För ändamålet anvisas 229 800 kr ur ramen för näringspolitiska insatser och 17 800 ur anslaget för oförutsedda utgifter.

Yrkande

Maria Salmgren (m):

- Förslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandet och finner beredningens förslag antaget.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

Reservation

Av Maria Salmgren (m) till förmån för yrkandet.

§ 59

Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottens Forskningsråd

Dnr 271-99

Ärendebeskrivning

Enligt stadgarna för stiftelsen ska stiftarna - Länsstyrelsen i Norrbottens län, Norrbottens läns landsting och Högskolan i Luleå (nuvarande Luleå tekniska universitet) - besluta om ansvarsfrihet för stiftelsens styrelse.

Årsredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1998 har granskats av två revisorer. De tillstyrker att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning.

Beredningens förslag

För landstingets del beviljas styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 60

Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottnensmusiken

Dnr 300-99

Ärendebeskrivning

Enligt stadgarna för stiftelsen ska landstingsstyrelsen före april månads utgång fatta beslut i anledning av stiftelsens årsredovisning och revisionsberättelse. Därvid ska avgöras om ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas.

De av landstinget utsedda revisorerna tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Beredningens förslag

Styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 61

Ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning av stiftelsen Norrbottens museum

Dnr 293-99

Ärendebeskrivning

Enligt stadgarna för stiftelsen ska landstingsstyrelsen före april månads utgång fatta beslut i anledning av stiftelsens årsredovisning och revisionsberättelse. Därvid ska avgöras om ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas.

De av landstinget utsedda revisorerna tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Beredningens förslag

Styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 62

Bidrag till årskonferens för skötare inom psykiatrin

Dnr 180-99

Ärendebeskrivning

Svenska Psykiatriföreningen för Skötare, SPfS, söker ekonomiskt stöd till en årlig konferens i Piteå den 27 och 28 april 1999. Konferensen vänder sig till medlemmar från hela landet och 300 - 400 gäster beräknas delta. Ansökan avser ekonomiskt stöd till en gemensam lunch eller middag för ca 350 deltagare.

Beredningens förslag

- 1 Bidrag beviljas med 70 000 kr.
- 2 Pengarna anvisas ur anslaget för oförutsedda utgifter.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 63

Ändring av tidigare beslut om lokaljusteringar för BB- och gynekologisk verksamhet m m i Sunderby sjukhus

Dnr 6-99

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har tidigare, § 22-99, uppdragit åt Landstingservice att före inflyttningen i Sunderby sjukhus genomföra ombyggnad av lokaler för

BB- och gynekologisk verksamhet enligt alternativ C. Kostnaderna belastar Sunderbyprojektets anslag för oförutsedda kostnader.

Samtidigt har landstingsstyrelsen konstaterat att Landstingsservice har ansvaret för att före inflyttningen i sjukhuset genomföra övriga nödvändiga lokaljusteringar, med finansiering enligt landstingets ordinarie regler.

Det visar sig nu att det av upphandlingstekniska skäl är bättre att låta Sunderbyförvaltningen genomföra dessa ombyggnader genom tillägg till redan träffade ramavtal. Detta är inte möjligt om ansvaret för genomförandet överförs till Landstingsservice. Ansvaret för ombyggnaderna bör därför återföras till Sunderbyförvaltningen.

Beredningens förslag

Med ändring av tidigare beslut i ärendet, § 22-99, beslutar landstingsstyrelsen att:

- 1 Sunderbyförvaltningen ges i uppdrag att, i samverkan med Landstingsservice, före inflyttningen i sjukhuset genomföra ombyggnad av lokaler för BB- och gynekologisk verksamhet enligt tidigare fastställt alternativ.
- 2 Kostnaderna belastar Sunderbyprojektets anslag för oförutsedda kostnader.
- 3 Sunderbyförvaltningen har ansvaret för att, i samverkan med Landstingsservice, före inflyttningen i sjukhuset genomföra övriga nödvändiga lokaljusteringar, med finansiering enligt landstingets ordinarie regler.
- 4 Åt ordföranden uppdras att träffa erforderliga tilläggsavtal för genomförandet.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 64

Täckning av kostnader för inflyttning i Sunderby sjukhus

Dnr 6-99

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen godkände i juni 1998, § 121-98, en principplan för inflyttning i Sunderby sjukhus. Med principplanen som grund har en detaljplanering för samtliga verksamheters flyttning till Sunderby sjukhus genomförts. Det finns nu en plan som dag för dag anger när en viss verksamhet stänger sin verksamhet vid Luleå respektive Bodens sjukhus och datum för när verksamheten öppnar i Sunderby sjukhus. Planen har tagits fram i samverkan med respektive verksamhetsområde för att säkerställa att den medicinska säkerheten kan garanteras i samband med flyttningen.

Vid Luleå-Bodendirektionens sammanträde den 24 mars 1999 lämnades en samlad redovisning över kostnaderna för inflyttningen. De beräknas till 20 mkr, varav ca 10 mkr utgörs av kostnader för landstingsinterna tjänster (Landstingsservice m m) och resterande ca 10 mkr av externa kostnader.

Det beräknade beloppet fördelar sig på kostnader för tjänsteköp för ned- och uppmontering av utrustning, anlåtande av entreprenör, omhändertagande av överblivna inventarier och överbliven utrustning, slutstädning av sjukhusen i Luleå och Boden, vakthållning vid Luleå och Bodens sjukhus under flyttperioden, information och flyttning av IT.

Av totalkostnaden beräknas 10 mkr utfalla under 1999 och 10 mkr under 2000. Direktionen, § 22-99, har godkänt kostnaderna och begär nu finansiering hos landstingsstyrelsen för att täcka dem.

I Landstingsplan 1999 har 20 mkr avsatts för ändamålet.

Beredningens förslag

- 1 Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning får under 1999 och 2000 disponera högst 20 mkr för täckande av flyttkostnaderna.
- 2 Upparbetade kostnader för 1999 ska redovisas till bokslut 1999. Återstående kostnader ska redovisas så snart flyttningen är avslutad.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 65

Fortsatt mottagning för reumatiker i Kiruna

Dnr 210-99

Ärendebeskrivning

Sedan hösten 1998 bedrivs mottagning för reumatiker vid Kiruna sjukhus. Ett reumateam har organiserats vid sjukhusets dagrehabiliteringsavdelning. Finansieringen sker med projektmedel och egna resurser. Finansieringen med egna resurser har möjliggjorts genom minskning av antalet resor till reumatikermottagningen i Boden.

Kirunadirektionen föreslår nu att den pågående projektverksamheten permanentas fr o m hösten 1999 och att ett fullvärdigt reumateam härvid organiseras i Kiruna. Kostnaden för verksamheten beräknas till 1 268 tkr per år. Finansieringen föreslås ske dels med egna medel (468 tkr), dels genom att medel överförs från Luleå-Bodendirektionen till Kiruna (800 tkr).

Beredningens yttrande och förslag

Landstingsstyrelsen har inte befogenhet att besluta om vare sig permanentning av verksamheten eller omfördelning av resurser mellan förvaltningarna. Det är frågor som måste avgöras av landstingsfullmäktige. Beredningen föreslår därför styrelsen att fatta följande beslut:

Framställningen hänskjuts till beredningen av förslaget till Landstingsplan 2000.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 66

Brister i remissrutiner m m

Dnr 183-99

Ärendebeskrivning

Inom landstinget gäller följande av landstingsfullmäktige fastställda remissgaranti:

När remiss till specialistläkare vid sjukhus bedöms nödvändig ska remitterande enhet inom fem dagar ha skickat remissen, räknat från tidpunkten för kontakten då beslut om remiss fattades. Inom en vecka efter det att patienten gjort sitt besök på sjukhuset ska remitterande läkare få remissvar.

Alla patienter som remitterats från en vårdgivare till en annan ska inom en vecka från det att remissen mottagits, få besked om tidpunkt för besöket eller behandlingen. Samtidigt ska remitterande läkare få en remissbekräftelse.

Fullmäktige har vidare fastställt att alla patienter ska erbjudas individuella vård- och behandlingsplaner.

Ett antal patientfall där dessa regler inte följts har redovisats för förtroendekommittén (nuvarande patientnämnden), § 18-98. Nämndens slutsatser är:

- Det är inte acceptabelt att patienter med svårställd diagnos eller komplicerade besvär, ofta kroniska, slussas runt i vården utan att någon vårdplan är uppgjord.
- Trots remiss är många patienter tvungna att själva vara aktiva och trycka på för att få tid för besök.
- Remisser blir liggande och skickas inte iväg från remitterande läkare eller skickas inte inom fastställda tidsramar.
- Patienten får själv forska efter remissvaret, ibland efter uppmaning från remitterande vårdenhet.

- När remissen anlämt till sjukhuset får patienten inte alltid kallelse inom de fastställda tidsramarna.
- Patienter som behöver konsultera olika specialister ställs efter hand i nya köer. Utredningen kan därför dra ut på tiden i flera år. I dessa fall saknas ofta en vårdplan.
- Patienter får veta att det är ekonomiska skäl, inte medicinska, som är anledning till väntetiden.

Förtroendenämnden, som ser allvarligt på bristerna, vill synliggöra problemet och överlämnar därför ärendet till landstingsstyrelsen.

Beredningens förslag

- 1 Ärendet överlämnas för åtgärd till direktorer och primärvårdsnämnder.
- 2 Rapporter om vidtagna åtgärder ska lämnas i svaren på direktiven för landstingsplan och förvaltningsplaner 2000.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 67

Nationella riktlinjer för kranskärlssjukvård

Dnr 354-99

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen har utarbetat nationella riktlinjer för god medicinsk praxis för kranskärlssjukvård. Avsikten är att stärka patienternas möjligheter att få likvärdig, kunskapsbaserad vård i alla delar av landet. Riktlinjerna innehåller rekommendationer till adekvata och effektiva vårdinsatser samt krav på kompetens, utbildning och resurser.

Flertalet krav är redan tillgodosedda i dagens kranskärlssjukvård. Andra förutsätter att kompetensen höjs och/eller att resurserna förstärks. Dessa krav kan betecknas som inriktningskrav och bör kunna tillämpas inom loppet av två år.

Landstingsfullmäktige har uppdragit åt landstingsstyrelsen att godkänna nationella riktlinjer.

Beredningens förslag

- 1 Riktlinjerna antas som underlag för vårdprogram.
- 2 Vårdprogrammet ska anpassas till lokala förutsättningar och hänsyn ska tas till landstingets resursmässiga och organisatoriska förutsättningar att uppfylla en god vårdstandard för kranskärlssjukvården i länet.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 68

Försäljning av del av fastigheten Lasarettet 1 i Gällivare

Dnr 248-99

Ärendebeskrivning

Gällivare kommun äger en daghemsbyggnad, uppförd 1976, belägen på landstingets fastighet Lasarettet 1. Kommunen har anhållit om att få förvärva del av fastigheten som tomtmark till daghemmet.

Förhandlingar har förts med kommunen och överenskommelse har träffats om försäljning av 8 513 m² mark för 300 000 kr.

Försörjningsnämndens förslag § 7-99

8 513 m² tomtmark (del av Lasarettet 1) säljs till Gällivare kommun för 300 000 kr.

Beredningens förslag

Enligt försörjningsnämndens förslag.

Beslut

Försörjningsnämndens förslag bifalls.

§ 69

Landstingsstyrelsens rapport

Dnr 18-99

Beredningens förslag

Följande rapport lämnas till landstingsfullmäktige den 29 april 1999:

Rapport från AER-arbetet

Kommitté C

Den 18 - 19 mars 1999 sammanträdde kommitté C i Umeå. Landstingets representanter var Leif Hjalmarsson (s) och Kenneth Backgård (ns). Drygt 100 representanter från totalt 48 regioner deltog.

Underkommitté C.3

I underkommitté C.3, i vilken Norrbotten har ordförandeskapet, fortsatte arbetet med regionala kommunikationer, landsbygdsutveckling och turism. Den arbetsgrupp som arbetat med kvalitetsstandarder inom turism är klara med sitt uppdrag. Rapporten Environmental quality standards in tourism antogs senare på plenarmötet av kommitté C.

Även arbetsgruppen som arbetar med hållbar landsbygdsutveckling är klar med sin slutrapport och arbetar nu med att göra en sammanställning av goda exempel inom landsbygdsutveckling. Den arbetsgruppen som arbetar med regionala kommunikationer och leds av Norrbotten, diskuterade ett första utkast till rapport. Slutrapporten kommer att läggas fram vid mötet i september 1999.

Plenarmötet

Under plenarmötet rapporterades från underkommittéer och AERs styrelse. Vidare behandlades EU:s politik för bl a rumslig planering och strukturfonder.

Dessutom diskuterades kommitténs organisation och arbetsområden. Diskussionen genomsyrades av behoven av ökad effektivitet och förstärkning av kommitténs bevakning av aktuella områden inom EU-politiken. Resultatet blev att antalet underkommittéer i kommitté C minskade från tre till två samt att tre rapportörer utsågs med uppgift att bevaka EUs utvidgning, strukturfonderna samt den gemensamma jordbrukspolitiken.

Norrbotten fick fortsatt förtroende att leda den underkommitté som har arbetsområdena turism, regionala kommunikationer och landsbygdsutveckling. Underkommittén ska i fortsättningen benämnas C.2, och på nästa möte för kommitté C ska ett detaljerat handlingsprogram presenteras och antas.

Vidare meddelades att den nuvarande ordföranden i kommitté C, Robert Savy från Limousin, under året kommer att lämna ordförandeskapet i kommittén för ett annat uppdrag.

Rapport från North Sweden European Office

North Sweden European Office är ett treårigt projekt, gemensamt för Norrbotten och Västerbotten. Det påbörjades 1 september 1997 och ska pågå till 30 augusti 2000. I maj 1999 kommer en halvtidsutvärdering av projektet att presenteras. Projektet finansieras och drivs av landstingen, kommunförbunden och länsstyrelserna i de båda länen samt Norrlandsfonden som är huvudman. Organisatoriskt består projektet av styrgrupp, projektgrupp, hemmakontor i de båda länen samt ett kontor med två anställda i Bryssel. En verksamhetsberättelse har ställts samman för perioden fram till årsskiftet.

Verksamhet har bedrivits inom de områden som behandlas nedan. Den huvudsakliga inriktningen har varit att informera inom Norrbotten och Västerbotten, att öka EU-finansierad projektverksamhet i regionen samt att utveckla intressebevakningen.

Information om norra Sverige i Bryssel

Regionen har presenterats i Bryssel vid invigning av kontoret och vid en rad möten.

Program och projektbevakning

Alla organisationer, företag och medborgare i regionen är välkomna att kontakta North Sweden, och ungefär varannan dag har det kommit förfrågningar av varierande slag. North Sweden tar fram och förmedlar lämplig kontakt eller information. Några av de projekt eller andra aktiviteter som North Sweden har engagerats i är Tacis-seminarium, IT-seminarium, aktiviteter inom mineralområdet, European Heavy Haul Research Centre, Coldcenter och The Swedish Centre for Hydropower.

Intressebevakning

North Sweden har bedrivit intressebevakning inom bl a områdena Agenda 2000, Interreg, Nordlig dimension, Kvarken-trafiken, Kallax Cargo, transeuropeiska nätverk och transportutredningar.

Interregionalt nätverksbyggande

Aktiviteter inom detta område har bestått av kontakter med våra nordiska grannar i ett stort antal ärenden inom exempelvis Östersjösamarbetet, Barentssamarbetet, Norra Periferin och Lorrainesamarbetet.

Kompetensutveckling

North Sweden har bidragit till kompetensutvecklingen i länet genom att arrangera en rad seminarier och konferenser. Dessutom har kontoret aktivt bidragit till kompetensutveckling genom att arrangera studiebesök för personer från regionen som har besökt Bryssel. Ett annat sätt att bidra till kompetensutveckling har varit att erbjuda experter och praktikanter från vår region möjlighet att tjänstgöra vid Brysselkontoret.

Informationsaktiviteter i Norrbotten och Västerbotten

Ett nyhetsbrev skickas ut varannan vecka till ungefär 300 abonnenter. Dessutom förmedlas partnersökningar. Informationsverksamhet har även bedrivits vid en rad seminarier, konferenser och mässor. När Brysselkontorets personal

befinner sig i regionen har olika organisationer besökts, bl a Norrbottens läns landsting.

Utredning om ny regional nivå i Norrbotten

Idag diskuteras regionernas framtid på de flesta håll i Sverige. Ett antal försöksregioner med ny regional organisation har också etablerats i Skåne, Västra Götaland, Kalmar och på Gotland.

Under 1998 har Kommunförbundet Norrbotten initierat en diskussion om tänkbara modeller för den regionala nivån i Norrbotten i framtiden. Kommunförbundet föreslår att kommunerna och landstinget gemensamt utreder frågan om en ny regional nivå i Norrbotten. Utredningen, som beräknas pågå i ett år med start i april 1999, ska bl a:

- Definiera den regionala nivåns uppgift.
- Redovisa de alternativ som finns för en ny regional organisation.
- Redovisa vilka och på vilket sätt olika länsorgan påverkas.
- Redovisa alternativa valsystem.
- Belysa regeringens uppfattning.
- Utarbeta en åtgärds- och tidsplan för ett ikraftträdande av den nya organisationen fr o m nästa mandatperiod.

Projektbudgeten är beräknad till 1 mkr, varav landstinget föreslås stå för 0,5 mkr. Direktiven för utredningen har antagits av Kommunförbundets styrelse den 25 februari 1999.

Landstingsstyrelsen har beslutat att landstinget ska delta i utredningen och för ändamålet anvisat 0,5 mkr.

Omfördelning av näringspolitiska medel

ALMI Företagspartner Norrbotten AB ägs sedan årsskiftet till 49 procent av landstinget och till 51 procent av staten genom moderbolaget ALMI Företagspartner. Bolaget ska verka för ökad tillväxt i länets små och medelstora företag samt bidra till att fler sådana livskraftiga företag startas i länet.

För verksamhetsåret 1999 har moderbolaget tillskjutit 6 500 000 kr till bolagets verksamhet i länet. Landstinget har i Landstingsplan 1999 avsatt 5 997 400 kr till bolagets verksamhet samt 229 800 kr i en pott som ställts till landstingsstyrelsens förfogande för ytterligare insatser inom det näringspolitiska området.

För bättre anpassning till statens finansiering har landstingsstyrelsen beslutat tillskjuta ytterligare 247 600 kr till bolagets verksamhet 1999.

Reservation

Mot beslutet reserverade sig Maria Salmgren (m) till förmån för eget avslagsyrkande.

Beslut om ansvarsfrihet

Landstingsstyrelsen har, efter tillstyrkan av respektive revisorer, beviljat ledamöterna i styrelserna för stiftelserna Norrbottens Forskningsråd, Norrbottensmusiken och Norrbottens museum ansvarsfrihet för 1998 års förvaltning.

Millennieskiftet

Katastrof- och beredskapsplanering

Arbetet med att kartlägga, eliminera och försöka kringgå störningar som kan drabba oss vid millennieskiftet pågår i större delen av världen.

Regeringen har gett länsstyrelsen i uppdrag att bedöma behovet av samordnade insatser för att minimera eventuella störningar i viktiga samhällsfunktioner. Kommunerna har naturligtvis också en viktig roll, bl a genom förebyggande insatser och beredskap för att hantera tilltänkta krissituationer som leverans av vatten, värme och fjärrvärme till kommunmedborgarna och till kunder som exempelvis landstingen. Ett antal scenarion som resulterat i utbildningsinsatser och övningar har utarbetats av ÖCB, Socialstyrelsen samt landstings- och kommunförbunden.

Det operativa ansvaret för sjukvården generellt åvilar landstinget som sjukvårdshuvudman.

Landstinget har deltagit i en heldagsövning med scenariot telebortfall i större delen av länet tillsammans med Länsstyrelsen och Fo63. Ytterligare en scenarioövning planeras under hösten.

Ett positivt resultat av förberedelserna inför år 2000 kan bli att man etablerar nya synsätt och öppnar nya kanaler mellan aktörerna på statlig och övrig offentlig nivå. En samverkan växer fram för ökad säkerhet med patienten i fokus.

Landstingsdirektören har tillskrivit samtliga förvaltningar för att få en samlad bild över de åtgärder som måste vidtas för att mildra konsekvenserna för eventuellt uppkommande problem med el, vatten, värme/fjärrvärme, icke fungerande IS/IT-utrustning och medicinsk teknik m m. En redovisning från respektive förvaltning ska lämnas till i början av augusti, varefter eventuella kvarvarande frågor måste prioriteras.

Projektet Övergången till år 2000

Sedan mitten av februari 1998 pågår arbetet i 2000-projektet, med uppgift att anpassa och 2000-säkra alla landstingsgemensamma system. Läget per den 20 mars 1999 redovisas i det följande.

IS Vård: Huvuddelen av anpassningen av VAS/Alfa är klar sedan januari. På grund av andra pågående funktionsförändringar i systemet har leverans till test senarelagts till i början av maj. Övergång till drift av 2000-säkrat system planeras ske i augusti.

Test av det sista systemet som ska anslutas med VAS/Alfa planeras ske senast under september. Det berör endast laboratoriefunktionen i Sunderbyn.

Telefoni: Endast fyra aktiviteter, bl a teleköfunktionen i Gällivare, återstår att åtgärda enligt planen. Aktiviteterna, som inte har någon fundamental inverkan på vår telefonifunktion, kommer att vara åtgärdade senast under maj.

Infrastruktur: Arbetet med att säkra aktiva nätkomponenter i vår infrastruktur löper enligt plan. Den stora volymen arbete, som omfattar kontroll av samtliga cirka 3 000 persondatorer, beräknas bli klart under augusti.

Medicinteknik: Ett åttiotal MT-utrustningar återstår att kontrollera/åtgärda. Ungefär hälften är utrustningar där vi väntar på formella besked från utrustningsleverantören.

Under 2000-arbetets gång har det uppdagats att det finns en del MT-utrustning inom primärvården som inte varit känd av MT-organisationen. Särskilda insatser görs nu för att kartlägga och kontrollera denna utrustning.

Den sista utrustningen beräknas vara kontrollerad i augusti.

Landstingsfastigheter: Allt arbete klart.

IS Personal: All teknisk anpassning av personalsystemet är klar. Kontinuerlig test enligt schema sker under januari till april. Därefter är systemet klart för 2000-skiftet.

IS Kontor: Allt arbete klart.

IS Ekonomi: Det återstår endast att utföra test mot GiroLink. I övrigt är systemet klart med 2000-anpassningen.

Tandvården: Planerat införande av nytt system före 2000-skiftet kan inte ske på grund av att leverantören inte hinner bli klar. Anpassning av befintligt system, SF2, pågår som en tillfällig lösning. Farhågorna att tandvården kan tvingas övergå till omfattande manuella rutiner på grund av detta bedöms nu ha minskat. Hittills gjorda tester har visat positivt resultat. Slutlig värdering av denna fråga beräknas vara klar i maj/juni.

Risker och ekonomi

Den försening som uppstått i projektet, och som innebär att vi inte har den slutliga versionen av vårdssystemet i operativ drift förrän i augusti/september, minskar våra marginaler för att korrigera för problem som uppstår först i full produktion. Trots denna ökade risk finns inga kända tekniska eller andra indikationer som ger projektet anledning till oro.

Ursprungligt bedömd kostnad om ca 2,6 mkr (externa kostnader) kommer inte att räcka för projektet. En fördyring på ca 1 mkr bedöms uppstå.

Fortsatt medfinansiering av verksamheten i Informationsteknik i Norrbotten AB

Informationsteknik i Norrbotten AB (IT Norrbotten) ägs till en tredjedel av länets kommuner, en tredjedel av landstinget och den resterande delen av Företagarna, ALMI Företagspartner Norrbotten AB och Handelskammaren. IT Norrbotten stöts också ekonomiskt av länsstyrelsen och EU:s strukturfonder Mål 2 och 6. Det finns dessutom ett samverkansavtal med Luleå tekniska universitet.

Finansieringen är löst fram till 31 december 1999. Bolaget har presenterat ett prospekt med förslag till fortsatt verksamhet och finansiering åren 2000 och 2001. Cirka 48 mkr, inklusive kostnader för de lokala projektledarna, beräknas behövas för breddinförande av redovisade projekt. 28 mkr söks från nat-

ionella intressenter och resterande från EU:s strukturfonder och andra finansierare. Från landstinget söker IT Norrbotten totalt 5 775 000 kr.

Landstingsstyrelsen har lämnat beskedet att landstinget medfinansierar verksamheten med totalt 5 775 000 kr åren 2000 och 2001, under förutsättning att verksamheten genomförs med redovisad inriktning och att finansiering från övriga intressenter erhålls enligt budgetförslaget. Finansieringen inarbetas i förslaget till Landstingsplan 2000.

Reservation

Maria Salmgren (m) lämnade följande reservation:

Moderata samlingspartiet yrkar avslag på ansökan om medel till fortsatt medfinansiering av verksamheten i Informationsteknik i Norrbotten AB. Vi anser att landstingsmedel i första hand ska anslås till verksamheter som är av sjukvårdande karaktär.

Särskilt yttrande

Els Jakobsson (fp) lämnade följande särskilda yttrande:

Folkpartiet anser att IT Norrbottens uppgift är att ägna sig åt strukturella satsningar inom IT-området i Norrbotten och inte som idag arbeta inom områden där privata företag utför samma tjänster.

Vi vill därför minska anslaget till IT Norrbotten genom en halvering av anslaget för år 2000 och år 2001 till ett belopp på 2 887 500 kr.

Förtroendenämndens verksamhet 1998

Förtroendenämndens verksamhet har under 1998 präglats av fortsatt stor efterfrågan på nämndens tjänster från patienter och anställda. Den dominerande delen av patientkontakterna handlar om den hälso- och sjukvård och tandvård som drivs av landstinget. Uppskattningsvis 50 - 60 kontakter avser kommunernas hälso- och sjukvård.

Kansliet har under året haft 1 110 registrerade kontakter, varav 353 kansliärenden (1997: 350, 1996: 374). Antalet förstahandskontakter beräknas till cirka 1 500. Med det avses den första kontakten som tas av patienter, anhöriga eller personal. Antalet registrerade rådfrågningar 1998 var 755.

Om man ser bortom siffrorna, så visar det sig att det ofta finns en bemötandekomponent i flertalet ärenden, oavsett vad som är huvudkontaktsak. Det kan handla om att man upplevt sig nonchalant bemött eller inte lyssnad på, inte trodd. Det som utlöst kontakten med nämnden beror ofta på att något i kommunikationen inte fungerat på ett tillfredsställande sätt.

Ett nytt inslag i kontakterna under 1998 har varit att patienterna i ökande grad talar om resursbrist och konsekvenser av besparingar vid sina kontakter med nämnden. En annan förändring är att andelen frågor som handlar om bemötande/information/kommunikation ökat betydligt. Motsvarande minskning kan noteras vad gäller frågor som handlar om medicinsk behandling.

Under de senaste fyra åren har antalet ersatta skador från patientförsäkringen ökat från 89 till 127 inom hälso- och sjukvården, samtidigt som andelen ersatta skador har ökat från 30 procent till 48 procent. Riksgenomsnittet ligger på cirka 40 procent. Under samma period har antalet ersatta skador inom

tandvården minskat från 31 till 23, samtidigt som andelen ersatta skador minskat från 65 till 55 procent. Andelen ersatta skador för hela riket är 58 procent.

Förvaltningscheferna informeras två gånger varje år om patienternas synpunkter på vården. Det sker vid personligt sammanträffande då samtal förs om verkligheten bakom siffrorna. Berörda verksamhetschefer informeras två gånger varje år vid personligt sammanträffande. Informationen är då mycket konkret och ligger ofta på individnivå.

Täckning av kostnader för inflyttning i Sunderby sjukhus

Vid Luleå-Bodendirektionens sammanträde den 24 mars 1999 lämnades en samlad redovisning över kostnaderna för inflyttningen i Sunderby sjukhus. De beräknas till 20 mkr, varav ca 10 mkr utgörs av kostnader för landstingsinterna tjänster (Landstingsservice m m) och resterande ca 10 mkr av externa kostnader.

Det beräknade beloppet fördelar sig på kostnader för tjänsteköp för ned- och uppmontering av utrustning, anlåtande av entreprenör, omhändertagande av överblivna inventarier och överbliven utrustning, slutstädning av sjukhusen i Luleå och Boden, vakthållning vid Luleå och Bodens sjukhus under flyttperioden, information och flyttning av IT.

Av totalkostnaden beräknas 10 mkr utfalla under 1999 och 10 mkr under 2000. Direktionen har godkänt kostnaderna och begärt finansiering hos landstingsstyrelsen för att täcka dem. I Landstingsplan 1999 har 20 mkr avsatts för ändamålet.

Landstingsstyrelsen har beslutat att Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning under 1999 och 2000 får disponera högst 20 mkr för täckande av flyttkostnaderna. Upparbetade kostnader för 1999 ska redovisas till bokslut 1999. Återstående kostnader ska redovisas så snart flyttningen är avslutad.

Fortsatt mottagning för reumatiker i Kiruna

Sedan hösten 1998 bedrivs mottagning för reumatiker vid Kiruna sjukhus. Ett reumateam har organiserats vid sjukhusets dagrehabiliteringsavdelning. Finansieringen sker med projektmedel och egna resurser. Finansieringen med egna resurser har möjliggjorts genom minskning av antalet resor till reumatikermottagningen i Boden.

Kirunadirektionen har i en framställning till landstingsstyrelsen föreslagit att den pågående projektverksamheten permanentas fr o m hösten 1999 och att ett fullvärdigt reumateam härvid organiseras i Kiruna. Kostnaden för verksamheten beräknas till 1 268 tkr per år. Finansieringen föreslås ske dels med egna medel (468 tkr), dels genom att medel överförs från Luleå-Bodens förvaltningen till Kiruna (800 tkr).

Landstingsstyrelsen har konstaterat att man inte befogenhet att besluta om vare sig permanentning av verksamheten eller omfördelning av resurser mellan förvaltningarna. Det är frågor som måste avgöras av landstingsfullmäktige. Styrelsen har därför beslutat hänskjuta framställningen till beredningen av förslaget till Landstingsplan 2000.

Brister i remissrutiner m m

Landstingsfullmäktige har fastställt en remissgaranti som innebär att när remiss till specialistläkare vid sjukhus bedöms nödvändig ska remitterande enhet inom fem dagar ha skickat remissen, räknat från tidpunkten för kontakten då beslut om remiss fattades. Inom en vecka efter det att patienten gjort sitt besök på sjukhuset ska remitterande läkare få remissvar. Alla patienter som remitterats från en vårdgivare till en annan ska inom en vecka från det att remissen mottagits, få besked om tidpunkt för besöket eller behandlingen. Samtidigt ska remitterande läkare få en remissbekräftelse.

Fullmäktige har vidare fastställt att alla patienter ska erbjudas individuella vård- och behandlingsplaner.

Ett antal patientfall där dessa regler inte följts har redovisats för förtroendekommittén (nuvarande patientnämnden) Nämndens slutsatser är:

- Det är inte acceptabelt att patienter med svårställd diagnos eller komplicerade besvär, ofta kroniska, slussas runt i vården utan att någon vårdplan är uppgjord.
- Trots remiss är många patienter tvungna att själva vara aktiva och trycka på för att få tid för besök.
- Remisser blir liggande och skickas inte iväg från remitterande läkare eller skickas inte inom fastställda tidsramar.
- Patienten får själv forska efter remissvaret, ibland efter uppmaning från remitterande vårdenhet.
- När remissen anlant till sjukhuset får patienten inte alltid kallelse inom de fastställda tidsramarna.
- Patienter som behöver konsultera olika specialister ställs efter hand i nya köer. Utredningen kan därför dra ut på tiden i flera år. I dessa fall saknas ofta en vårdplan.
- Patienter får veta att det är ekonomiska skäl, inte medicinska, som är anledning till väntetiden.

Förtroendekommittén, som ser allvarligt på bristerna, vill synliggöra problemet och har därför överlämnat ärendet till landstingsstyrelsen.

Landstingsstyrelsen har i sin tur beslutat överlämna ärendet för åtgärd till direktorier och primärvårdsnämnder. Rapporter om vidtagna åtgärder ska lämnas i svaren på direktiven för landstingsplan och förvaltningsplaner 2000.

Nationella riktlinjer för kranskärslsjukvård

Socialstyrelsen har utarbetat nationella riktlinjer för god medicinsk praxis för kranskärslsjukvård. Avsikten är att stärka patienternas möjligheter att få likvärdig, kunskapsbaserad vård i alla delar av landet. Riktlinjerna innehåller rekommendationer till adekvata och effektiva vårdinsatser samt krav på kompetens, utbildning och resurser.

Flertalet krav är redan tillgodosedda i dagens kranskärslsjukvård. Andra förutsätter att kompetensen höjs och/eller att resurserna förstärks. Dessa krav

kan betecknas som inriktningskrav och bör kunna tillämpas inom loppet av två år.

Landstingsfullmäktige har uppdragit åt landstingsstyrelsen att godkänna nationella riktlinjer.

Landstingsstyrelsen har antagit riktlinjerna som underlag för vårdprogram. Vårdprogrammet ska anpassas till lokala förutsättningar och hänsyn ska tas till landstingets resursmässiga och organisatoriska förutsättningar att uppfylla en god vårdstandard för kranskärlssjukvården i länet.

Upphandling av uppsökande verksamhet inom tandvården

Den nya tandvårdsförsäkring som gäller fr o m 1 januari 1999 ger landstinget ansvaret för att administrera och finansiera uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till äldre och funktionshindrade personer i särskilda boendeformer för service och omvårdnad, samt för personer i eget boende med motsvarande behov av vård och omsorg.

För den uppsökande verksamheten, som omfattar munhälsobedömning och rådgivningsverksamhet, gäller att avtal ska träffas med den vårdgivare som ska utföra vården. Patienten kan alltså inte välja vårdgivare för detta. För nödvändig tandvård gäller däremot fritt val av vårdgivare.

Anbud har infordrats från Folk tandvården och samtliga privata vårdgivare inom tandvård i Norrbotten. Anbud har inkommit från Folk tandvården, som uppfyller samtliga uppställda krav.

Landstingsstyrelsen har antagit Folk tandvården antas som leverantör av uppsökande verksamhet fr o m 1 mars 1999 t o m 28 februari 2000, med ett års förlängningsmöjlighet. Ersättning utgår efter faktiskt utförd tjänst; den uppskattade kostnaden för verksamheten är 3 780 000 kr per år.

Fastighetsförsäljning

Landstingsstyrelsen har beslutat om försäljning av 8 513 m² tomtmark i Gällivare (del av fastigheten Lasarettet 1) till Gällivare kommun. Köpeskillingen är 300 000 kr.

Skrivelse från revisorerna

Landstingets revisorer har tillskrivit landstingsstyrelsen i syfte att fästa uppmärksamheten på brister i informationskvaliteten i VAS. Anledningen till skrivelsen är granskningen av patientströmmarna inom barnmedicin. Revisorerna vill att styrelsen lägger fast en tydlig plan för hur problemen ska åtgärdas och i vilken takt.

Landstingsdirektörens kommentarer

Landstingets verksamheter har under många år lämnat statistik över besök och vårdtillfällen. Fram till för några år sedan skedde merparten av detta arbete manuellt. Under de senaste åren har en omfattande datorisering genomförts i landstinget vilket underlättar informationsinsamlingen.

Som revisorerna påpekar så finns det ett antal problem som har med inregistreringen att göra. Det gäller dels vad som inregistreras, dels hur inregistreringen sker.

Vad gäller frågan om *vad* som ska registreras, så har vi hittills inte krävt att verksamheterna ska rapportera besöken i ett datasystem. De krav som vi haft har motsvarat de nationella kraven på att besök och vårdtillfällen ska kunna lämnas till Landstingsförbundet och Socialstyrelsen årligen, men detta har kunnat göras utifrån manuellt förd statistik. Varje förvaltning har själv fått välja i vilken takt man vill datorisera.

Numera är dock samtliga mottagningar datoriserade. Slutenvården har varit datoriserad sedan 1980-talet. De enheter som har kommit igång senast med datoriseringen är de som inte har en patientkassa, t ex mödra- och barnavården. I takt med att journalen datoriseras kommer dock alla enheter att ha en datoriserad besöksregistrering. Parallellt med datoriseringen sker också en övergång från terminal-VAS till grafisk VAS. Det innebär en ekonomisk påfrestning på förvaltningarna, som till viss del försenar datoriseringens genomförande.

När det gäller *hur* registrering sker så är problemet inte bara lokalt utan samma diskussion finns på det nationella planet. Under 1998 har arbetet med de nationella termerna intensifierats och landstingsstyrelsen antog den 25 februari 1999 en rekommendation om ett regelverk. Införande av detta regelverk i landstinget utgör, tillsammans med det sedan tidigare igångsatta arbetet med sökord i patientjournalen, grunden i vårt termarbete. En del i detta arbete är att ta fram gemensamma kodtabeller, användarhandböcker, utbildningsmaterial etc.

Ambitionen är att vår anpassning till det nationella regelverket i allt väsentligt ska vara genomförd till årsskiftet. Införandet av termer i datajournalen löper över en längre period.

Jag instämmer i revisorernas påpekande om att ökade krav på återrapportering av information från våra informationssystem påskyndar utvecklingen mot förbättrad kvalitet. Ett led i detta är det arbete som jag initierat kring ledningsinformation vilket ska underlätta åtkomst till informationen.

Revisionsrapporter

Barnmedicin inom landstinget, patientflöden och konsumtionsmönster

Komrev har på uppdrag av landstingets revisorer studerat patientflöden och konsumtionsmönster inom området Barnmedicin i Norrbotten. Studien har haft som syfte att, via den information som registreras i landstingets vårdadministrativa system VAS, undersöka skillnader i antal besök och remisser för barn från länets olika kommuner. De barnmedicinska mottagningarna vid sjukhusen har varit föremål för undersökningen.

Under arbetets gång har verksamhetscheferna för barnsjukvård delgivit resultat för kommentarer. Dessutom har den medicinska programgruppen för barnmedicin fått möjlighet att kommentera resultatet.

Studien visar på mycket stora skillnader i antalet barnbesök och inläggningar från de olika kommunerna om de relateras till antal barni respektive kommun.

Granskningsresultatet kan emellertid inte säkerställas fullt ut. Revisorerna har under utredningens gång blivit varse att olikheter i registrering och definitioner gör att informationskvaliteten i vissa fall är för låg för att säkerställa jämförbarhet. Emellertid är de övertygade om att de skillnader i konsumtionsmönster som granskningen pekar på, är så stora att de kan användas som indikator på faktiska skillnader.

Revisorerna vill därför särskilt uppmana styrelsen att ytterligare studera och analysera de stora skillnader i barnbesök och inläggningar som finns i länet.

Landstingsdirektörens kommentarer

Med anledning rapporten har jag ett uppdrag åt förvaltningscheferna att utifrån tänkbara orsaker till skillnader mellan de olika sjukvårdsdistrikten, och i samarbete med den medicinska samordningsgruppen för barnsjukvård, noga granska och kommentera de resultat som revisorerna redovisat samt att lämna förslag till åtgärder.

Granskning av årsredovisning 1998

Komrev har på revisorernas uppdrag granskat landstingets årsredovisning. Granskningen visar att landstingets årsredovisning i allt väsentligt uppfyller kraven enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning.

Landstingets totala årsredovisning är till stor del en produkt av de årsbokslut som upprättas av förvaltningarna. Kvalitet, noggrannhet och precision i de bokslut som upprättas idag bedömer revisorerna som god.

Under granskningen har vissa områden med anknytning till de ekonomiska rutinerna uppmärksammats där det finns utrymme att utveckla rutiner och arbetssätt. Några av dessa gäller:

- Redovisning av jämförelsestörande poster.
- Bokföring av tvistiga skulder.
- Hur bokföringen av verksamheten i Sunderby sjukhus ska organiseras.
- Bokföringsmässig hantering av nyinköpta inventarier till Sunderby sjukhus samt inventarier som ska överflyttas, säljas eller utrangeras från sjukhusen i Luleå och Boden.
- Vidareutveckling av rutiner och arbetssätt för att förbättra anläggningsredovisningen, inklusive förtydliganden avseende redovisning av medicinteknisk utrustning.
- Brister i internkontrollen över personalbutikerna.
- Redovisning och uppföljning av jour och beredskap.
- Redovisning, uppföljning och administration av FoU-projekt.
- Information till fullmäktige om verksamhetsutfall.
- Principer för fördelning av investeringsmedel.

Landstingsdirektörens kommentarer

Revisorernas synpunkter kommer att tas upp i samband med träffar med förvaltningarna och i anslutning till arbetet med direktiven och landstingsplanen för år 2000.

För kännedom

Styrelsen har för kännedom fått rapporterna Återbetalning av patientavgifter samt Servicefunktionerna laboratoriemedicin, kostservice och lokalservice vid Luleå-Bodenförvaltningen.

Motioner under beredning

Följande motioner är under beredning:

Motion (motionär)	Handläggning
Motion 2/99 om fritt val av tandläkare för barn och ungdomar (fp- och c-grupperna)	Tandvårdsnämnden 1999-05-20 Styrelsen 1999-05-27 Fullmäktige 1999-06-09--10
Motion 3/99 om Move & Walk (fp- och c-grupperna)	Styrelsen 1999-05-27 Fullmäktige 1999-06-09--10
Motion 5/99 om värdighetsgaranti för trygghet i vården (kd-gruppen)	Styrelsen 1999-09-09 Fullmäktige 1999-09-23

Remissyttranden

Följande handläggning planeras för inkomna remisser:

Yttrandet avser (yttrande till)	Senast	Handläggning
Betänkandet (SOU 1998:143) Ett tryggare Sverige - ett gemensamt system för mobil kommunikation samt kravspecifikation för ett gemensamt radiosystem för polisen, den kommunala räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården m fl (Landstingsförbundet)	1999-04-22	Kansliet avger yttrande
Inriktningsprogram för FoU åren 2000 - 2009 (Vägverket)	1999-04-23	Inget yttrande avges
Utredning om framtidens förbund för kommuner och landsting (Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet)	1999-05-28	Styrelsen 1999-05-27
Delbetänkandet (SOU 1998:166) Regional frihet och statligt ansvar - en principiell diskussion (Justitiedepartementet)	1999-06-01	Styrelsen 1999-05-27

Beslut

Landstingsstyrelsens rapport till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

Bilaga

1

Delegationsbeslut inom Sunderbyprojektet

Enligt särskild förteckning (dnr 6-99).

2

Övriga delegationsbeslut

Ordföranden har:

- Gett landstingsråd Yvonne Stålnacke fullmakter att företräda landstinget vid bolagsstämma med Norrbottens Turistråd AB den 5 mars 1999 och vid ägarmöte med Infomedica den 25 mars 1999 (dnr 220-99, 316-99).
- Gett direktionsordförande Folke Spegel fullmakt att företräda landstinget vid bolagsstämma med Matservice i Kalix AB den 26 mars 1999 (dnr 281-99).
- Gett landstingsdirektör Tomas Keisu fullmakt att företräda landstinget vid föreningsstämma med NAB Ekonomisk förening den 27 april 1999 (dnr 335-99).
- Utfärdat rättegångsfullmakt för Intrum Justitia i mål mot i fullmakten angiven person (dnr 296-99).

Vice ordföranden har på landstingsstyrelsens uppdrag, § 183-98, beslutat om fördelning av medel, totalt 8 mkr, till projekt som syftar till att uppmärksamma och prioritera insatser av betydelse för bättre medicinsk rehabilitering och lägre ohälsokostnader (dnr 1150-98).

Personaldirektören har:

- Träffat lokalt pensions- och försäkringsavtal, PFA, med Vårdförbundet (dnr 13-99).
- Förhandlat med Vårdförbundet om oegentliga vikariat inom Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning, varvid enighet inte uppnåtts (dnr 13-99).
- Antagit Landstingsförbundets rekommendationer, cirkulär F 99:2, punkterna 1 och 2, om ändring av försäkringsvillkoren för AGS-KL (dnr 337-99, 338-99).

3

Protokoll

Utbildningsnämnden	1998-12-15
Kultur- och utbildningsnämnden	1999-01-07
Luleå-Bodendirektionen	1999-02-09
Kirunadirektionen	1999-02-11
Gällivaredirektionen	1999-02-11
Piteådirektionen	1999-02-17
Kultur- och utbildningsnämnden	1999-02-18
Primärvårdsnämnden i Luleå	1999-02-19
Kalixdirektionen	1999-02-22
Försörjningsnämnden	1999-02-26
Försörjningsnämnden	1999-03-16

4

Övrigt

Den av ordföranden på delegation tidigare beslutade försäljningen av en bostadsrättsvilla i Kalix har avbrutits. Den tillänkta köparen har av personliga skäl avböjt affären innan formella handlingar upprättats. Försörjningsnämnden återkommer i ärendet (dnr 1493-98).

Skrivelse från Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning om logopedsituationen. Kopia av skrivelsen har överlämnats till systemledaren för planeringsprocessen (dnr 259-99).